

Nr 122.

Av herr **Bergqvist**, om förmåner i avseende å avlöning och pension åt vissa på indragningsstat överförda t. f. distriktschefer å väg- och vattenbyggnadsstaten.

Sistförflutna riksdag fattade beslut om viss omorganisation av vägväsendet, innebärande bl. a. den ändringen i den statliga vägorganisationen, att väg- och vattenbyggnadsstyrelsens distriktstjänstemän skulle ersättas med vägingenjörer och att distriktscheferna och distriktsingenjörerna skulle överföras å indragningsstat (riksdagens skrivelse nr 54).

På grund av ett inom riksdagen motionsvis väckt förslag om att tre distriktsingenjörer, vilka under åtskilliga år innehaft förordnanden såsom distriktschefer, måtte i avlönings- och pensionshänseende likställas med ordinarie distriktschefer, yttrade riksdagen i sin skrivelse nr 54 — efter att hava omnämnt statskontorets ståndpunkt i ärendet — att riksdagen visserligen delade de betänkligheter, som statskontoret anfört mot att ifrågasvarande befattningshavare med avseende å löneförmåner å indragningsstat jämställdes med ordinarie distriktschef, men att riksdagen dock ansåge förtjänt av övervägande, huruvida de t. f. distriktscheferna ej med hänsyn till sina tidigare anställningsförhållanden, vilka syntes få betraktas såsom tämligen undantagsmässiga, i allt fall skulle kunna beredas någon lämpligt avvägd särskild gottgörelse liksom ock huruvida ej deras tjänstgöring som distriktschefer borde motsvara ett högre pensionsunderlag än det för distriktsingenjör gällande. Denna fråga har upptagits till behandling i statsverkspropositionen under sjätte huvudtiteln (väg- och vattenbyggnadsväsendet).

Departementschefen lämnar redogörelse för ett av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i ärendet avgivet förslag, vilket innebär, att de tre ifrågasvarande tjänstemännen skulle erhålla en särskild gottgörelse med 1,250 kr. årligen, motsvarande $\frac{2}{3}$ av skillnaden mellan lön och tillfällig löneförbättring såsom distriktsingenjör och såsom distriktschef samt att pensionsunderlaget skulle jämnas med det för ordinarie distriktschefer, vilket utgör 4,000 kronor.

Lönenämnden har biträtt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag endast med den ändringen, att nämnden ansett det särskilda lönetillägget bära

reduceras till hälften av den förenämnda skillnaden mellan löneförmånerna och alltså bestämmas till i avrundat tal 925 kronor årligen.

Statskontoret har uttalat att, även om vissa billighetsskäl torde kunna anföras för att tillerkänna dessa befattningshavare särskilda förmåner, så måste dock statskontoret alltjämt hysa starka betänkligheter häremot, med hänsyn till de säkerligen mycket vittgående konsekvenser, som måste bli följden av ett tillmötesgående. Statskontoret erinrar om att ett mycket stort antal statliga befattningar äro vakanta av samma anledning, som föranledde att distriktschefstjänsterna ifråga icke besattes med ordinarie innehavare. Som exempel på dylika befattningshavare framhåller statskontoret t. f. häradsskrivare.

Därest Kungl. Maj:t dock skulle finna för gott hos riksdagen göra framställning i ärendet, förordar statskontoret väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag. I fråga om pensionsunderlaget vill dock statskontoret icke vara med på större belopp än 3,600 kronor med hänsyn till att befattningshavarna endast erlägga avgifter i den lägre tjänsten.

Departementschefen går på statskontorets synpunkter och ställer sig helt avvisande till det framkomna förslaget rörande avlöningsförmånerna.

Därjämte omnämnes, att en av de ifrågavarande tjänstemännen numera är vägingenjör i Norrbotten och att de båda andra tjänstemännen innehava förordnanden såsom vattenrättsingenjörer.

De vittgående konsekvenser för framtiden, som såväl statskontoret som departementschefen velat peka på vid ett bifall till det framkomna förslaget, har man svårt att föreställa sig. Det är visserligen så, att ett stort antal statliga tjänster ända sedan kristiden hållits vakanta, men det är också lika visst att ett stort antal av dessa redan torde vara avecklade och att ifråga om återstoden de flesta efter hand torde bli reglerade. Tämigen visst torde vara att det antal tjänster, som kan komma att behöva att, liksom distrikts-tjänstemännen, sättas på indragningsstat, blir i förhållande till det hela försvinnande litet. Det är nämligen förvisso så, att staten i stort sett nu behöver alla sina tjänstemän. Det uttalande departementschefen gör att »ett stort antal befattningshavare i liknande ställning skulle hava samma skäl att åberopa och därmed konsekvenserna av ett bifall bli vittgående för framtiden», torde ej vila på fullt saklig grund och uttalandet går i varje fall fullständigt emot riksdagens i förenämnda skrivelse gjorda yttrande i frågan. I avseende å de så befarade konsekvenserna synes det förhålla sig så, att de utomordentligt få liknande fall, som kunna ifrågakomma, böra av Kungl. Maj:t och riksdag utan större våda eller prövning i varje fall kunna ordnas på liknande sätt som nu ifrågasatts för dessa tre tjänsterna. Den omständigheten att tjänstemännen ifråga numera hava fortsatt anställning i statens tjänst och att de sålunda alltjämt lämna sin arbetskraft åt sin gamla arbetsgivare, ehuru denna icke nu kunnat bjuda dem stadigvarande anställning med därmed följande förmåner, bör göra det än möj-

ligare för staten att bereda de tre tjänstemännen de särskilda smärre förmåner det nu är fråga om och som alla ansett vara skäliga och billiga. Detta gäller också i fråga om pensionen. Beträffande denna har departementschefen efter samråd med chefen för finansdepartementet ansett, att pensionsfrågan lämpligen bör tagas i övervägande i samband med vederbörande tjänstemäns avgång från sin befattning. Det må nu vara gott och väl, men det måste dock för tjänstemannen och hans familj kännas tryggare, om en dylik fråga kunnat ordnas något tidigare, särskilt om avgången skulle nödvändiggöras på grund av sjukdom eller dödsfall.

Det måste också anses i högsta grad i överensstämmelse med skälighet och billighet vad i detta avseende föreslagits, nämligen att pensionsunderlaget sättes till det för distriktschef gällande, vilket icke utgör större belopp än 4,000 kronor. Med anledning av vad statskontoret erinrat beträffande pensionsunderlaget synes kunna ifrågasättas, huruvida icke som villkor för detta högre pensionsunderlags åtnjutande bör uppställas, att pensionsavgifter skola erläggas som om befordran skett till distriktschef den 1 juli 1931.

På grund av det ovan anförda får jag sålunda hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att distriktsingenjörerna F. A. Lundström, C. J. Insulander och H. V. Nilson måtte å indragningsstat komma i åtnjutande av de särskilda förmåner i avseende å avlöning och pensionsunderlag, som av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagits i underdånig skrivelse den 5 september 1930, dock med i det föregående omnämnt villkor i fråga om pensionsunderlaget.

Stockholm den 22 januari 1931.

O. Bergqvist.
